

PARTER

Sökande

BillerudKorsnäs Sweden AB, 556876-2974
Box 703
169 27 Solna

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

Motpart

Länstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

SAKEN

Tillstånd (ändringstillstånd) till ökad produktion av blekt sulfatmassa vid Karlsborgs Bruk, Kalix kommun; nu fråga om ändring av provisorisk föreskrift, ändrad och förlängd dispens samt förlängd utredningstid

DOMSLUT

Ändring av provisorisk föreskrift och förlängd utredningstid

1. Mark- och miljödomstolen ändrar den provisoriska föreskriften i mark- och miljödomstolens deldom den 15 februari 2019 i detta mål så att den fr.o.m. 1 januari 2021 ska ha följande lydelse.

Utsläppet av SÄ GF/A får under de perioder som anges nedan inte överskrida följande värden som årsmedelvärden under normal drift.		
	Fr.o.m. 2021-01-01 t.o.m. 2022-12-31	Fr.o.m. 2023-01-01
Utsläpp från tillverkning av blekt sulfatmassa	2,4 kg/ADt	2,2 kg/ADt
Utsläpp från papperstillverkning	1,1 kg/t	0,7 kg/t

Dok.Id 373124

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 138 901 04 Umeå	Nygatan 45	090-17 21 00 E-post: mmd.umea@dom.se www.domstol.se, Info om vår personuppgiftsbehandling: www.domstol.se/umea-tingsratt/ eller kontakta oss		måndag – fredag 08:00–16:00

2. Med ändring av vad som föreskrivits i mark- och miljödomstolen deldom i detta mål den 15 februari 2019 angående tidpunkt för redovisning av utredning avseende den i domen uppskjutna frågan förordnar mark- och miljödomstolen att bolaget ska redovisa resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor för den totala driften till mark- och miljödomstolen **senast den 30 oktober 2024**.

Dispens

3. Med ändring av miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Norrbottens läns beslut den 20 september 2018 (dnr 551-5253-18) lämnar mark- och miljödomstolen BillerudKorsnäs Sweden AB ändrad och fortsatt dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) beträffande utsläpp av suspenderade ämnen från massa- och pappersproduktion vid fabriken i Karlsborg i Kalix kommun fr.o.m. 2021-01-01 enligt följande.

Följande högsta tillåtna BAT-AEL-värden ska tillämpas vid beräkning av högsta tillåtna utsläpp av TTS till vattenrecipient från bolagets verksamhet i Karlsborg, Kalix kommun.		
BAT	Fr.o.m. 2021-01-01 t.o.m. 2022-12-31	Fr.o.m. 2023-01-01 t.o.m. 2024-09-29
BAT 19, tabell 1 Tillverkning av blekt sulfatmassa	2,4 kg/ADt i stället för 1,5 kg/ADt	2,2 kg/ADt istället för 1,5 kg/ADt
För BAT 50, tabell 20 Papperstillverkning	1,1 kg/t i stället för 0,35 kg/t	0,7 kg/t istället för 0,35 kg/t

Övrigt

4. Mark- och miljödomstolen erinrar om att den i deldomen meddelade delegationen till tillsynsmyndigheten alljämt gäller.

Innehåll

DOMSLUT	1
Ändring av provisorisk föreskrift och förlängd utredningstid	1
Dispens	2
Övrigt.....	2
BAKGRUND.....	4
Nuvarande tillstånd och uppskjuten fråga	4
Meddelad dispens rörande BAT-slutsatser	5
Nu aktuell ansökan och målets handläggning hos mark- och miljödomstolen.....	6
YRKANDEN	6
Prövotidsfrågan	6
Dispensfrågan.....	7
LÄNSSTYRELSENS PRINCIPIELLA INSTÄLLNING	9
BOLAGETS ANSÖKAN.....	9
Samband provotidsföreskrift och dispens.....	9
Utredning och planerade arbeten	9
Dispensskäl	10
Tidplan m.m.	10
LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE	10
BOLAGETS BEMÖTANDE	11
Bolagets redovisning i ansökningshandlingarna	11
Kompletterande redovisning	12
Muddring av den luftade dammen och eftersedimenteringen.....	12
Övriga planerade åtgärder.....	13
Stegvis avtrappade utsläppsnivåer.....	13
EFTERFÖLJANDE SKRIFTVÄXLING	14
Länsstyrelsen bemötande.....	14
Bolagets bemötande	14
DOMSKÄL.....	15

BAKGRUND

Nuvarande tillstånd och uppskjuten fråga

Karlsborgs Bruk är beläget ca 10 kilometer öster om Kalix. Dåvarande miljödomstolen vid Umeå tingsrätt lämnade genom deldom den 30 oktober 2003 Billerud Karlsborg Aktiebolag tillstånd att vid Karlsborgs Bruk bl.a. tillverka blekt sulfatmassa och erforderliga ändringar av verksamheten (mål M 58-03). Slutliga villkor för verksamheten har fastställts inom ramen för tillståndsmålet M 58-03 och, efter överklaganden, inom ramen för Miljööverdomstolens mål M 8553-03 och M 6913-07. Miljödomstolen har därefter i domar lämnat ändringstillstånd att öka produktionen av blekt sulfatmassa (M 4402-04, M 1150-06 och M 1177-08). Verksamhetsutövare vid Karlsborgs Bruk är numera BillerudKorsnäs Sweden AB (bolaget).

I detta mål (M 921-17) har mark- och miljödomstol lämnat bolaget tidsbegränsat tillstånd (ändringstillstånd) till ökad produktion av blekt sulfatmassa under år 2017 (deldom den 8 november 2017) och under år 2018 (deldom den 29 augusti 2018). Mark- och miljödomstolen meddelade genom deldom i detta mål den 15 februari 2019 bolaget ändringstillstånd till ökad produktion från och med år 2019 av blekt sulfatmassa vid Karlsborgs Bruk. För tillståndet gäller villkor föreskrivna i grundtillstånd den 30 oktober 2003 samt flera efterföljande domar, vilka villkor i flera avseenden ändrades eller kompletterades i det meddelade ändringstillståndet.

I den senaste deldomen den 15 februari 2019 upphävde mark- och miljödomstolen det tidigare meddelade slutliga villkoret 16 angående utsläpp av suspenderande ämnen (SÄ₇₀) i avloppsvattnet och sköt upp frågan om fastställande av slutliga villkor för utsläpp av suspenderade ämnen med avloppsvattnet mätt som SÄ GF/A. Bolaget ålades att under prövotiden utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att begränsa utsläpp av suspenderande ämnen mätt som SÄ GF/A. Målsättningen för utredningen anges vara att utsläppsnivåerna för TSS enligt BAT 19 (tabell 1) om 1,5 kg/ADt och BAT 50 (tabell 20) om 0,35 kg/ADt ska innehållas. Utredningen ska vidare omfatta frågan om vad som

kan betraktas som normal drift. Resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor för den totala driften till mark- och miljödomstolen ska enligt domen redovisas av bolaget senast den 31 oktober 2022. I deldomen år 2019 meddelades även en provisorisk föreskrift till dess att prøvotidsförfarandet avslutas eller annat beslutas och mark- och miljödomstolen. De i dispensen enligt 1 kap. 16 § industriförordningen meddelade dispensvärdena fastställdes som provisorisk föreskrift för den normala driften och har enligt deldomen följande lydelse.

Utsläppet av SÄ GF/A får under de perioder som anges i tabellen nedan inte överskrida följande värden som årsmedelvärden under normal drift.

	2019-01-01 t.o.m. 2019-12-31	Fr.o.m. 2020-01-01
Utsläpp från tillverkning av blekt sulfatmassa	2,4 kg/ADt	2,2 kg/ADt
Utsläpp från papperstillverkning	1,1 kg/ADt	0,7 kg/ADt

Mark- och miljödomstolen förordnade i deldomen även om delegation till tillsynsmyndigheten att för tiden fram till dess att prøvotidsförfarande avslutas, föreskriva villkor om vad som är att betrakta som normala respektive onormala driftsförhållanden när det gäller den provisoriska föreskriften.

Meddelad dispens rörande BAT-slutsatser

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Norrbottens län (miljöprövningsdelegationen) har i beslut den 20 september 2018 (dnr 551-5253-18) lämnat bolaget dispens från de krav (BAT-slutsatser) beträffande utsläpp av suspenderade ämnen som följer av industriutsläppsförordningen

(2013:250) och meddelade följande alternativa värden. Utsläppet av TSS ska mätas som SÄ GF/A.

Följande högsta tillåtna BAT-AEL-värden ska tillämpas vid beräkning av högsta tillåtna utsläpp av TSS till vattenrecipient från bolagets verksamhet i Karlsborg, Kalix kommun			
	30 sep 2018 – 31 dec 2018	1 jan 2019 – 31 dec 2019	1 jan 2020 – 29 sep 2022
BAT 19 Tillverkning av blekt sulfatmassa	2,6 kg/ADt	2,4 kg/ADt	2,2 kg/ADt
BAT 50 Papperstillverkning	1,6 kg/ADt	1,1 kg/ADt	0,7 kg/ADt

Nu aktuell ansökan och målets handläggning hos mark- och miljödomstolen

Bolaget har den 16 juli 2020 ansökt hos mark- och miljödomstolen om ändrad provisorisk föreskrift, ändrad och förlängd dispens samt förlängd utredningstid. Ansökan har kungjorts den 16 september 2020. Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har avstått från att yttra sig över aktuell ansökan. Yttrande har inkommit från Länsstyrelsen i Norrbottens län (länsstyrelsen).

YRKANDEN

Bolaget yrkar, såsom det slutligt bestäm sin talan, enligt nedan.

Prövotidsfrågan

Bolaget yrkar att tidpunkten för redovisning av den i deldomen den 15 februari 2019 uppskjutna frågan ska senareläggas till senast den 30 oktober 2024.

Bolaget yrkar vidare att i samma deldom beslutad provisorisk föreskrift i första hand ska ges följande ändrade innehåll.

Utsläppet av SÄ GF/A får inte överskrida följande värden som årsmedelvärden under normal drift.

Utsläpp från tillverkning av blekt sulfatmassa	2,4 kg/ADt
Utsläpp från papperstillverkning	1,1 kg/t

Yrkandet i första hand innebär att den nedtrappning av utsläpp som föreskrivits gälla fr.o.m. 2020-01-01 utgår från den provisoriska föreskriften och att vad som föreskrivits gälla från 2019-01-01 ska gälla även för tiden därefter.

I andra hand yrkar bolaget att den provisoriska föreskriften ska ges följande ändrade innehåll.

Utsläppet av SÄ GF/A får under de perioder som anges i tabellen nedan inte överskrida följande värden som årsmedelvärden under normal drift.

	2019-01-01 t.o.m. 2022-12-31	Fr.o.m. 2023-01-01
Utsläpp från tillverkning av blekt sulfatmassa	2,4 kg/ADt	2,2 kg/ADt
Utsläpp från papperstillverkning	1,1 kg/t	0,7 kg/t

Yrkandet i andra hand innebär att den nedtrappning av utsläpp som föreskrivits gälla fr.o.m. 2020-01-01 ska ändras och istället gälla fr.o.m. 2023-01-01.

Dispensfrågan

Bolaget yrkar i första hand att aktuella delar av miljöprövningsdelegationens beslut den 20 september 2018 ska ändras som framgår nedan.

Följande högsta tillåtna BAT-AEL-värden ska från och med den 1 januari 2019 fram till och med den 29 september 2024 tillämpas vid

beräkning av högsta tillåtna utsläpp av TSS till vattenrecipient från Bolagets verksamhet i Karlsborg, Kalix kommun.

2. a För BAT 19, tabell 1, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 2,4 kg/ADt istället för 1,5 kg/ADt.
2. b För BAT 50, tabell 20, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 1,1 kg/t istället för 0,35 kg/t.

Yrkandet innebär att punkterna 3.a och 3.b i miljöprövningsdelegationens beslut utgår.

Bolaget yrkar i andra hand att aktuella delar av miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras som framgår nedan.

Följande högsta tillåtna BAT-AEL-värden ska från och med den 1 januari 2019 fram till och med den 31 december 2022 tillämpas vid beräkning av högsta tillåtna utsläpp av TSS till vattenrecipient från bolagets verksamhet i Karlsborg, Kalix kommun.

2. a För BAT 19, tabell 1, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 2,4 kg/ADt istället för 1,5 kg/ADt.
2. b För BAT 50, tabell 20, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 1,1 kg/t istället för 0,35 kg/t.

Följande högsta tillåtna BAT-AEL-värden ska från och med den 1 januari 2023 fram till och med den 29 september 2024 tillämpas vid beräkning av högsta tillåtna utsläpp av TSS till vattenrecipient från bolagets verksamhet i Karlsborg, Kalix kommun.

3. a För BAT 19, tabell 1, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 2,2 kg/ADt istället för 1,5 kg/ADt.
3. b För BAT 50, tabell 20, gäller att TSS som årsmedelvärde får uppgå till högst 0,7 kg/t istället för 0,35 kg/t.

LÄNSSTYRELSENS PRINCIPIELLA INSTÄLLNING

Länsstyrelsen yrkar att bolagets förstahandsyrkanden ska avslås. Länsstyrelsen har medgett bolagets andrandsyrkanden.

BOLAGETS ANSÖKAN

Samband prøvotidsföreskrift och dispens

Den av mark- och miljödomstolen år 2019 föreskrivna prøvotidsutredningen inför fastställande av slutliga villkor för utsläpp av suspenderade ämnen med avloppsvattnet och därvid föreskriven prøvotidsföreskrift är uttryckligen samordnad med den av miljöprövningsdelegationen redan år 2018 beslutade dispensen i samma fråga. Bolaget har av samma skäl och i samråd med tillsynsmyndigheten valt att med hänvisning till 21 kap. 3 § miljöbalken ansöka i båda frågorna hos mark- och miljödomstolen.

Utredning och planerade arbeten

Bilaga A till ansökan utgör en uppdatering och omarbetning av bolagets dispensansökan till miljöprövningsdelegationen år 2018. Där beskrivs bolagets pågående arbete för reduktion av SÄ-utsläppen. Bland annat konstateras det att SÄ-utsläppen till recipienten efter år 2017 visserligen minskat mätt i såväl ton per dygn som kilo per ton produkt, men att de ändå ligger över den nivå som dispensen och prøvotidsföreskriften förutsätter redan från och med den 1 januari 2020.

Utsläppen har alltså inte minskat i den takt som förutsattes i dispensbeslutet. Vidare konstateras att ny kunskap tillkommit som tydligt visar att en angelägen förbättringsåtgärd är en omfattande muddring av bolagets luftade damm inklusive, vilket diskuterades redan år 2018, den avslutande eftersedimenteringen.

Bolaget projekterar nu för genomförande av de samlade muddringsarbetena under vinterfri tid 2021. Bolagets arbete med andra projekt och förstudier som kan minska belastningen till den luftade dammen och förbättra reduktionen över den luftade dammen fortsätter parallellt.

Dispensskäl

Bolagets ansökan om reviderad dispens grundar sig på samma skäl som den ursprungliga dispensansökan. Miljöprövningsdelegationen har i sitt beslut år 2018 bedömt att dispensskäl enligt 16 § industriutsläppsförordningen föreligger. Bolaget anser att samma dispensskäl gäller oförändrat för den nu ansökta ändrade dispensen.

Tidplan m.m.

Kommande arbeten är av sådan omfattning att det i förening med en kvarstående osäkerhet om resulterande SÄ-utsläpp är nödvändigt att förlänga dispensperioden respektive utredningstiden med två år till hösten 2024. Även dispensnivån respektive prøvotidsföreskriften behöver för samma tid ändras till de nivåer som gällt till och med år 2019. Bolaget anser alltså utifrån hittillsvarande erfarenheter att det inte är lämpligt att som enligt nuvarande beslut föreskriva om en nedtrappad dispensnivå respektive prøvotidsföreskrift under den förlängda tiden.

Bolaget har vidare uppmärksammat att i dispensen gällande BAT 50, tabell 20 samt i prøvotidsföreskriften gällande papperstillverkning har felaktigt angivits sorten kg/ADt. Denna sort avser endast massproduktion (lufttorr massa, uttryckt vid 90 % torrhalt). Rätt sort gällande pappersproduktion är kg/t, vilket kan korrigeras i anslutning till genomförandet av övriga ansökta ändringar.

LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE

Länsstyrelsen har anfört följande. Bolaget har anfört att man har utvärderat de åtgärder som hitintills har utförts samt även gjort vidare undersökningar av den luftade dammen varvid det har framkommit att muddring av hela den luftade dammen är av stor vikt för att den mängd SÄ GF/A som släpps ut i recipienten ska kunna reduceras. Länsstyrelsen delar bolagets uppfattning att en muddring av den luftade dammen bör genomföras.

Bolaget har vidare anfört att den planerade muddringen av eftersedimenteringen inte genomfördes under år 2019 på grund av att tillståndprocessen drog ut på

tiden. Länsstyrelsen finner att det inte inlämnades någon tillståndsansökan för den åtgärd som bolaget då planerade att genomföra. Länsstyrelsen uppfattar att orsaken till dröjsmålet snarare var att Bolaget inledningsvis bedömde att den planerade åtgärden var anmälningspliktig.

Bolaget anför vidare i bilaga A till ansökan att punkterna 3a och 3b i dispensen ska börja gälla 2 år senare jämfört med vad som stadgas i dispensen och att det som stadgas i punkterna 2a och 2b ska gälla fram till dess. Bolaget anför i ansökan, till skillnad från vad som har anförts i bilagan, att punkterna 3a och 3b i dispensen ska utgå samt att det som stadgas i punkterna 2a och 2b i dispensen ska gälla till och med den 29 september 2024. Länsstyrelsen finner att bolagets olika yrkanden inte sammanfaller.

Länsstyrelsen finner att de åtgärder som bolaget genomförde under år 2018 låg till grund för den utsläppsnivå som har föreskrivits i punkterna 2a och 2b i dispensbeslutet och att den utsläppsnivå som föreskrivs i punkterna 2a och 2b har varit gällande sedan den 1 januari 2019. I ansökan har bolaget yrkat att den utsläppsnivå som stadgas i punkterna 2a och 2b i dispensbeslutet ska gälla till och med den 29 september 2024. Det innebär att den av bolaget yrkade utsläppsnivån ska gälla i 5 år och 9 månader och utgå från de åtgärder som genomfördes under år 2018.

Länsstyrelsen finner att bolaget inte har redovisat vilka skäl som ligger till grund för begäran. Vidare har bolaget inte redovisat de skäl som ligger till grund för att punkterna 3a och 3b ska utgå. Ovanstående uppgifter bör redovisas för att det ska vara möjligt att ta ställning till om bolagets begäran är förenlig med bestämmelserna i industriutsläppsförordningen.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bolagets redovisning i ansökningshandlingarna

Länsstyrelsen menar, som bolaget uppfattar det, att bolaget varken i ansökan eller i bilaga A till ansökan har redovisat vilka skäl som ligger till grund för begäran om

förlängd dispens- och utredningstid/ändrad provotidsföreskrift, och att bolaget bör redovisa sådana uppgifter för att det ska vara möjligt att ta ställning till om bolagets begäran är förenlig med bestämmelserna i industriutsläppsförordningen.

Bolaget delar inte länsstyrelsens uppfattning. I ansökan finns en sammanfattning av vad som redovisades i bilaga A till ansökan, där de komplicerade samband som råder mellan belastning på reningsanläggningen, biomassa som bildats i den luftade dammen vid nedbrytning av TOC och utsläpp till recipienten av suspenderade ämnen. Vidare beskrevs en pågående förstudie för att utreda vad som krävs för att i ett stort muddringsprojekt göra en total återställning av hela den luftade dammen inklusive eftersedimenteringen. Vilken information länsstyrelsen därmed saknar är oklart för bolaget som även noterar att länsstyrelsen enligt sitt yttrande delar bolagets uppfattning att en muddring av den luftade dammen bör genomföras.

Kompletterande redovisning

Utöver ovanstående vill bolaget även redovisa följande kompletterande underlag vilket ytterligare belyser skälen för och motiverar bolagets ansökan.

Muddring av den luftade dammen och eftersedimenteringen

Bolaget har med stöd av konsultbolaget Sweco under 2020 utrett lämpliga tekniska lösningar för muddringen och efterföljande slamhantering, inklusive transport, avvattning och slutanvändning. Utredningen har visat på flera alternativ för vad som skulle vara den lämpligaste metoden för muddringen med beaktande av nämnda moment.

Bolaget har nu gått ut med en offertförfrågan inför slutligt val av lämpligaste metod för muddring och slamhantering. Även om bolagets planering alltjämt är inriktad mot genomförande av muddringen under år 2021 finns faktorer som gör att arbetena eller betydande delar av dem eventuellt kan utföras först under år 2022. Däri ingår en osäkerhet med koppling till metodvalet om vilka ytterligare utredningar som kan visa sig nödvändiga i en projekteringsfas samt hur omfattande förprovning enligt miljöbalken som krävs inför genomförandet. Därför måste

bolaget ha marginal för att kunna utföra muddring även under år 2022 samt för att se effekterna på reducerade utsläpp efter genomförd muddring.

Övriga planerade åtgärder

Muddringens genomförande är som framgått ovan enligt bolagets bedömning en avgörande förutsättning för att minska utsläppen av suspenderade ämnen, en inställning som länsstyrelsen som nämnts synes dela. Bolagets bedömning är trots det alltjämt att det är den sammanlagda effekten av muddringen och åtgärder uppströms i produktionen som kommer att minska utsläppen tillräckligt. Bolaget redovisade i dispensansökan den 20 september 2018 ett antal planerade beslutade åtgärder av det senare slaget. I bilaga A till aktuell ansökan framhöll bolaget att samtliga sådana åtgärder genomförts jämte ytterligare ett par av de utpekade möjliga ytterligare åtgärderna. Vidare framhölls att bolaget planerade för ytterligare åtgärder. Denna planering pågår parallellt med planeringen av muddringen. Bolaget har under hösten 2020 anlitat konsultbolaget AFRY för detta ändamål. Omfattningen av och tidplanen för när sådana åtgärder kan komma att utföras är alltjämt under utredande.

Stegvis avtrappade utsläppsnivåer

Ett stegvis minskat dispensvärde var något som bolaget motsatte sig från första början i dispensärendet hos miljöprövningsdelegationen eftersom det fanns osäkerheter beträffande vilken effekt de olika åtgärderna skulle komma att ha, samt att det var tidsmässigt svårt att förutsäga när effekterna av åtgärderna skulle komma att resultera i lägre utsläpp av suspenderade ämnen. I och med att dispensen i strid med bolagets inställning utformades med en stegvis minskning accepterade bolaget motsvarande lösning vid fastställande av prøvotidsföreskrift för utsläppen vid prövningen i mark- och miljödomstolen.

Bolaget gör samma bedömning i denna ansökan som initialt i dispensärendet. Snarare har det hittillsvarande utredningsarbetet kring den planerade muddringen befast bolagets uppfattning och bolaget vidhåller därför sitt förstahandsyrkande i denna del från ansökan. För det fall mark- och miljödomstolen inte kan acceptera

yrkandet föreslår bolaget i andra hand en lösning utgående från bedömningen att en stegvis sänkning av dispensvärdet och prøvotidsföreskriften under alla omständigheter inte kan aktualiseras innan resultatet av den planerade muddringen föreligger.

EFTERFÖLJANDE SKRIFTVÄXLING

Länsstyrelsen bemötande

Länsstyrelsen uppfattar att bolaget i den inlägga som nu har givits in i målet menar att det är möjligt att ta ställning till om bolagets begäran är förenlig med bestämmelserna i industriutsläppsförordningen. Länsstyrelsen finner att en bidragande orsak till att utsläppen inte har minskat i den takt som förutsattes bland annat beror på att den luftade dammen inte har muddrats. Länsstyrelsen har i tidigare yttrande påtalat att en anledning till att den luftade dammen inte har muddrats bland annat var att bolaget inledningsvis var av uppfattningen att den planerade åtgärden var anmälningspliktig, varvid det bör förtydligas att med åtgärd avses behandlingen av det slam som uppstår till följd av muddringen.

Länsstyrelsen anser att det skäl som bolaget åberopar inte kan ligga till grund för att bifalla bolagets förstahandsyrkande. Mot bakgrund av de omständigheter som redovisats anser länsstyrelsen att bolagets andrahandsyrkande kan bifallas.

Bolagets bemötande

Bolagets farhågor att planerade muddringsarbete eller betydande delar av dem eventuellt kan utföras först under år 2022 har nu ökat snarare än minskat. Inte minst med koppling till sannolikheten för att en tillståndsprövning slutligen ska visa sig nödvändig inför genomförandet av arbetena.

Bolagets utsläpp av suspenderade ämnen beräknade för all drift under år 2020 översteg de dispensvärden respektive den prøvotidsföreskrift som gäller sedan den 1 januari 2020. Preliminära beräkningar för onormal drift ger något lägre utsläpp, men troligen inte under nämnda gränser.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen finner att bolaget nöjaktigt redogjort för de omständigheter som utgör orsaken till ansökan om ändring av dispens, provotid samt provisorisk föreskrift. Länsstyrelsen är den enda myndighet som yttrat sig i sak.

Bolagets ansökan inkom till domstolen den 16 juli 2020. Ansökan innebär att bolaget yrkar ändring i efterhand för redan gjorda utsläpp. Enligt allmänna miljörättsliga principer och rättsfallet MÖD 2006:39 ska villkor i tillstånd eller i dispensfrågor vara framåtsyftande och möjliga för sökanden att kunna uppfylla. Om sökanden inte anser sig kunna uppfylla ett villkor ska denne i så god tid som möjligt innan en tidsfrist går ut, ansöka om ändring av detta villkor.

Mark- och miljödomstolen kan inte godta bolagets yrkanden om att i efterhand sanktionera utsläppsvärden för förfluten tid. Domstolen avslår därmed bolagets yrkanden om att fastställa utsläppsvärden beträffande suspenderade ämnen för åren 2019 och 2020. För år 2021 och framåt är det däremot inte en fråga om att i efterhand godkänna utsläpp som redan har inträffat utan att för framtiden anpassa den provisoriska föreskriften och dispens från industriutsläppsförordningen till vad som är möjligt att uppnå.

När det gäller att utsläppens storlek framöver har länsstyrelsen accepterat bolagets andrahandsyrkanden. Mark- och miljödomstolen finner i likhet med tillsynsmyndigheten att bolagets förstahandsyrkande är alltför väl tilltaget. Domstolen finner däremot inte anledning att ha en annan uppfattning än bolaget och tillsynsmyndigheten när det gäller bolagets andrahandsyrkande beträffande utsläppsvärden med en nedtrappning fr.o.m. år 2023. Den provisoriska föreskriften och dispensen från 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen ska därför ändras på sätt som framgår av domslutet. Skäl föreligger även att skjuta fram tiden för redovisningen av den uppskjutna frågan i enlighet med bolagets yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD- 01)

Överklagande senast den 19 mars 2021

Anna Svedjevik

Åsa Larsson

I domstolens avgörande har rådmannen Anna Svedjevik och tekniska rådet Åsa Larsson deltagit.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.